

plafarreras
**PROJECTE
educatiu**

Sant Cugat del Vallès

Índex

Introducció	3
1. Identitat	4
2. Objectius	5
3. Principis educatius i projectes de centre	7
4. Organització	9
4.1. Estructura organitzativa	
4.2. Criteris bàsics d'organització pedagògica	
5. Currículum	12
6. Projecte lingüístic	12
7. Comunitat educativa	13
8. Compromís	13
9. Normativa reguladora del PEC	14

INTRODUCCIÓ

El Projecte Educatiu del centre (PEC) fa referència al què ens agradaria aconseguir, als professionals i a les famílies, a partir de l'activitat educativa compartida. És una definició dels principis i els objectius que ens guien. La seva elaboració i aprovació correspon al Consell Escolar.

El Projecte Curricular del centre (PCC) pauta el desenvolupament i la concreció de tots aquells aspectes, acords i estratègies que es desplegaran per tal d' assolir el principis i els objectius del projecte educatiu, amb una temporització del currículum i la inclusió de les competències bàsiques que caldrà treballar a les diferents etapes educatives. Correspon la seva elaboració i aprovació al Claustre de professorat.

Així, el PEC i el PCC són els instruments que determinen la nostra manera de VEURE LA REALITAT, VALORAR-LA, TRANSMETRE-LA A L'ALUMNAT i ACTUAR SOBRE ELLA.

El Projecte d'aquesta Direcció és una proposta concreta respecte a l'organització pedagògica necessària per a la consecució dels objectius competencials.

El PEC i la seva concreció curricular ha de servir per:

- Orientar i revisar una pràctica educativa encaminada a l'èxit escolar de tot l'alumnat.
- Ser un centre flexible i adaptable als canvis que la societat demana com a institució educativa per poder donar resposta al nostre alumnat des del punt de vista competencial.
- Facilitar la inclusió i la integració de tot l'alumnat.
- Aprofitar les oportunitats educatives que té l'entorn, produint una connexió i cooperació entre l'institut i la comunitat, que volem també educadora.

1. IDENTITAT

L'institut Joaquina Pla i Farreras va començar el seu periple l'any 2000. Els primers quatre anys va estar ubicat en edificis provisionals, dispersos i en condicions de precarietat. Calia demostrar a la població de Sant Cugat que un institut no només són parets, són els projectes i les persones els que el defineixen. Treballar bé i fer-ho conèixer anava paral·lel a la construcció d'un nou edifici que finalment arribà el curs 2005/06. Amb el nou centre es consolidava la demanda del quart institut de la ciutat i quedava recompensada la inversió d'esforços humans. Calia una nova inversió de recursos per la introducció amb força de les noves tecnologies i la consolidació del claustre.

Actualment és un centre amb uns 52 professors i més de 500 alumnes, un creixement evident si es té en compte que es va començar amb 9 professors i 70 alumnes. Segons les dades de matriculació, que mostren el nivell social, cultural, sector d'ocupació i llengua familiar, es pot afirmar que majoritàriament l'alumnat del centre és d'un nivell socioeconòmic mitjà-baix.

Poc a poc, i per donar una resposta a les exigències de la societat actual i a les necessitats del municipi, s'ha anat configurant un model de centre en el que projectes emprenedors han fomentat el canvi, la iniciativa, la innovació i la millora en la qualitat de l'educació. El centre s'ha adherit a nous projectes (entre altres els del Departament d'Educació) i des del 2008 es desenvolupa un Pla Estratègic d'Autonomia de Centre. Els objectius principals han estat la millora dels resultats educatius, de la cohesió social i de la imatge de l'institut

S'ha optat per una organització que fomenti un aprenentatge competencial, articulant un model de centre on els projectes de participació generin dinàmiques que permetin aconseguir l'èxit de tot l'alumnat, tenint en compte els seus interessos i necessitats. La finalitat última d'aquests aprenentatges competencials seria que els nois i les noies, en acabar la seva escolarització, hagin adquirit les eines necessàries per entendre el món i que esdevinguin persones capaces d'intervenir de forma crítica i activa en la societat plural, diversa i en canvi continu en què ens trobem.

El centre també entén l'enfocament competencial com un desenvolupament de les competències professionals. El treball en equip, la coordinació metodològica i la formació de centre són elements bàsics per a la millora de les competències del professorat.

2. OBJECTIUS

Volem un centre actiu, emprenedor que :

- dóna resposta a les necessitats educatives de tot l'alumnat per tal d'obtenir un alt grau d'èxit escolar, sent un referent en l'entorn social de Sant Cugat.
- disposa dels recursos TIC necessaris perquè tot el professorat, amb la formació tècnica adient, introdueixi noves metodologies configurant el model d'aprenentatge del segle XXI.
- respecta i valora la diversitat acadèmica, cultural i social dels alumnes, fomentant la igualtat d'oportunitats.
- crea un clima agradable de convivència, basat en el respecte mutu i la bona comunicació entre tots els membres de la comunitat.
- desenvolupa mecanismes d'autoavaluació que permeten revisar, actualitzar i replantejar les metodologies i estratègies d'aula i la coherència pedagògica a través del treball en equip del professorat.
- estimula els alumnes perquè siguin capaços d'expressar-se en altres llengües fomentant l'intercanvi entre centres per conèixer les diverses realitats culturals.

Els valors que fomentem i potenciem són:

- el pluralisme i la tolerància
- els comportaments democràtics, la participació i la col·laboració
- l'estimació pel coneixement
- la creativitat, autonomia i pensament crític
- la igualtat d'oportunitats
- la responsabilitat i el compromís
- l'actitud positiva cap al treball i l'esforç
- l'esperit de millora constant i d'innovació
- la cura de l'entorn
- l'acolliment i la integració
- la convivència i la resolució dialogada dels conflictes
- la solidaritat i l'empatia

Per assolir aquests objectius, l' institut opta per un model d' organització que permet un aprenentatge competencial a partir de:

- La presa de decisions compartides en temes de programació del currículum, coordinació transversal, formació permanent i processos d'avaluació
- La definició de propostes educatives que possibiliten als nois i noies l'adquisició de les competències necessàries per poder assolir la realització personal i la incorporació a la vida adulta de manera satisfactòria i desenvolupar un aprenentatge permanent al llarg de la vida.
- El desenvolupament de projectes innovadors que ofereixen oportunitats per adquirir valors i actituds personals per la inserció sociolaboral de l'alumnat (responsabilitat, creativitat, autocrítica, etc.)

3. PRINCIPIS EDUCATIUS I PROJECTES DE CENTRE

Aquest grans objectius tenen la seva concreció en el desenvolupament del projecte curricular del centre i promouen en l'alumnat i en tota la comunitat educativa:

L'assoliment de les competències bàsiques

La necessitat de plantejar com a finalitat educativa la millora de les capacitats de les persones per poder actuar adequadament i amb eficàcia fa que sigui imprescindible centrar el currículum en les competències bàsiques per aconseguir, en primer lloc, integrar els diferents aprenentatges tot impulsant la transversalitat dels coneixements. En segon lloc, centrar-se en les competències afavorint que l'alumnat integri els seus aprenentatges, posant en relació els distints tipus de continguts i utilitzant-los de manera efectiva en diferents situacions i contextos. I, en tercer lloc, això orienta el professorat, en permetre identificar els continguts i criteris d'avaluació que tenen caràcter bàsic per a tot l'alumnat i, en general, per inspirar les distintes decisions relatives al procés d'ensenyament i aprenentatge.

Aquest treball es concreta en el Document Marc del centre i en tots els projectes engegats per treballar aquests objectius.

L'ús de les noves tecnologies

L'objectiu últim és posar les tecnologies al servei d'una millora en els processos d'ensenyament-aprenentatge, d'avaluació i d'organització, que de forma quotidiana es desenvolupen a l'entorn, al centre i a l'aula. Aquesta finalitat es defineix i es desplega en el Pla TAC del centre.

La potenciació de la comprensió i la comunicació

Potenciar la capacitat comprensiva i de comunicació de l'alumnat, enteses en totes les seves dimensions, capacitat de comprensió i comunicació lingüística, oral i escrita, científica i artística en les seves múltiples expressions com a base de les competències bàsiques. Es concreta en el projecte lingüístic i en els projectes que es desenvoluparan al llarg de l'ESO i l'educació post obligatòria.

El foment de la inclusió i l'atenció a la diversitat

La inclusió ha de ser el procés pel qual s'ofereixi, sense distinció de discapacitat o capacitat o qualsevol altra diferència, l'oportunitat de continuar sent membre de la classe ordinària i d'aprendre dels seus companys i juntament amb ells, dins l'aula. La

coeducació, l'atenció a les necessitats educatives individuals i el respecte a la diversitat han de ser pilar del projecte inclusiu del centre.

El centre ha de cercar diferents camins per assolir les competències bàsiques de manera que les diferències individuals de l'alumnat i la seva diversitat es vegi reflectida en diferents oportunitats inclusives.

Aquest objectiu es concreta en projectes com la USEE, en el pla de convivència desenvolupat pel centre, en el pla d'orientació i en els projectes específics encaminats a l'èxit escolar de tot l'alumnat, especialment el que presenta més necessitats educatives específiques.

L'educació en valors: participació i convivència

Fomentar la convivència i el respecte per totes les persones independentment de les seves característiques i diferències personals, de gènere, de cultura, de religió o d'opinió, en un marc de relacions democràtiques i participatiu.

Treballar el principi de cooperació i col·laboració activa entre els diferents col·lectius que integren el centre: alumnat, famílies, professorat i personal no docent. També ha de promoure la solidaritat envers l'alumnat i les famílies més desafavorides promovent accions compensadores de desigualtats, que promoguin l'èxit escolar.

La sostenibilitat és el criteri transversal que es procura mantenir tant en aspectes concrets mediambientals com en les interrelacions personals. Cadascun d'aquest aspectes es concreta en el Pla d'acció tutorial i els altres plans i projectes corresponents, com el Pla de Convivència del centre.

4. ORGANITZACIÓ

4.1. ESTRUCTURA ORGANITZATIVA

Pel que fa a l'organització més vertical el centre compta amb els següents òrgans de govern:

1. L'Equip Directiu: és l'òrgan executiu de les decisions del Claustre de Professors i del Consell Escolar. Està constituït per un director, una cap d'estudis, una coordinadora pedagògica i una secretària.
2. El Claustre de professors: integrat pel conjunt de docents assignats al centre, és el responsable de les activitats acadèmiques.
3. El Consell Escolar: és el màxim òrgan de control del centre i està integrat per membres de tots els àmbits escolars. Es renova parcialment cada dos anys mitjançant eleccions convocades pel Departament d'Ensenyament
4. L'equip de coordinadors de nivell, departaments i d'altres (informàtica, riscos laborals, àmbits,...)

I, pel que fa a l'organització més horitzontal són bàsics:

- Els equips docents de nivell: Els constitueixen el conjunt de professorat que imparteixen docència a un grup d'alumnes. La seva finalitat és la d'actuar coordinadament en l'establiment de criteris didàctics i de convivència. Es constitueixen en junta d'avaluació per tal de fer el seguiment dels aprenentatges de l'alumnat i adoptar les decisions resultants d'aquest seguiment.
- Els departaments didàctics: En el si de cada departament es coordinen les activitats docents de les àrees i matèries corresponents, es concreta el currículum i es vetlla per la metodologia i la didàctica de la pràctica docent.
- L'equip de tutors i tutores: Cada grup té assignat un professor tutor o tutora, i dos en el cas de 1r, 2n i 3r d'ESO, que tant a la tutoria de grup com a la tutoria individual tenen com a funcions bàsiques:
 - Vetllar pel desenvolupament global, la convivència i la participació del grup en les activitats del centre.
 - Tenir coneixement del procés d'aprenentatge i evolució personal de cada alumne
 - Dur a terme les tasques d'informació i d'orientació acadèmica de l'alumnat
 - Ser portaveu de la resta del professorat del curs davant els alumnes i els pares

4.2. CRITERIS BÀSICS D'ORGANITZACIÓ PEDAGÒGICA

L'institut Joaquina Pla i Farreras considera com a criteris fonamentals per a la seva organització pedagògica, els següents:

a) La transversalitat dels aprenentatges

Per fomentar la transversalitat dels aprenentatges, el professorat s'organitza i treballa conjuntament per la prevenció de l'abandonament escolar, l'assoliment de les competències bàsiques i la consecució de l'èxit escolar i social de tot l'alumnat.

b) El treball en equip

El professorat s'organitza per nivells i per àrees per facilitar la coordinació. El foment del treball en equip és fonamental per assolir els objectius educatius del centre i cal preveure que la organització el faciliti tant com es pugui i que la formació continuada incideixi en aquest aspecte clau.

L'organització també preveu totes les sessions necessàries, ordinàries i extraordinàries, de planificació, avaluació i revisió de les estratègies organitzatives del centre.

c) Les noves tecnologies

El centre ha d'estar al dia i adaptar-se progressivament a les noves tecnologies de la informació i la comunicació. La formació continuada del professorat ha d'incloure aquest aspecte i les seves implicacions respecte l'aprenentatge. La planificació econòmica de l'institut també ha de preveure les inversions possibles en material i manteniment.

d) La diversificació d'oportunitats

L'organització de l'institut ha de ser capaç d'oferir oportunitats, concretades en diferents projectes, diversificades a la realitat de l'alumnat. Cal, per tant, que sigui flexible a l'adaptació a les diferents necessitats educatives, amb capacitat d'establir sinèrgies amb l'entorn i de cooperar amb altres institucions i organismes educadors i formadors.

e) L'avaluació formativa de l'alumnat o avaluar per aprendre

L'avaluació ha de partir sempre de les necessitats educatives de l'alumnat. Serà contínua, amb processos sumatius d'observació, i formativa, considerant també l'autoavaluació i atenent a la necessitat de presa de consciència de l'alumnat.

Les adaptacions curriculars i els plans individuals hauran de recollir, entre altres, les concrecions específiques d'avaluació per atendre la diversitat, entesa aquesta tant per a l'alumnat amb retard escolar com per l'alumnat que pot fer enriquiment curricular o, fins i tot, acceleració.

Respecte la promoció de l'alumnat, caldrà tenir en compte els següents principis:

- Que la repetició **és una oportunitat** i només tindrà sentit si es valora que l'alumne l'aprofitarà i podrà assolir les competències corresponents, esforçant-se més del que ha estat capaç anteriorment.
- Que la continuïtat formativa de tots els alumnes és fonamental. S'orientarà la continuïtat formativa de l'alumne amb els estudis o formació que es puguin adaptar millor a les seves expectatives i capacitats.
- Que les decisions de promoció, repetició i orientació cap a nova formació adient a les necessitats educatives individuals es prendran de manera col·legiada per part del professorat i en el marc de la normativa vigent.

f) El foment de la creativitat, la recerca i la investigació per part del professorat i l'alumnat

Totes les accions d'organització pedagògica i curricular han de promoure l'interès per la recerca i la investigació, vinculant l'aprenentatge a la realitat i les competències que la societat actual demana. També cal fomentar i aprofitar la creativitat de l'alumnat i el professorat. Per això, és necessària la reflexió permanent del Claustre a fi de difondre els procediments i les metodologies pròpies del treball científic i de les humanitats però també estimular la creació artística en els seus diversos àmbits (plàstic, musical, ...)

g) L'autonomia de centre

L'autonomia del centre també l'ha de fer més àgil i adaptable, organitzativament parlant, a les necessitats educatives del nostre alumnat. Igualment ha de facilitar la presa de decisions per part del professorat per ajustar les accions educatives de l'institut a les necessitats educatives de l'alumnat.

5. CURRÍCULUM

Els criteris d'organització pedagògica del nostre centre estan recollits a la normativa d'organització i funcionament de centre (NOFC).

En el projecte curricular (PCC) s'hi especifiquen la distribució horària de les diferents matèries, mòduls i crèdits per nivells educatius. També s'hi exposen els criteris d'avaluació i promoció de curs de l'alumnat.

Aquest és degudament informat a l'inici de curs dels criteris d'avaluació, recuperació i promoció.

Les programacions per competències defineixen i despleguen els aspectes bàsics de cada assignatura: els aspectes competencials, els objectius d'aprenentatge, els continguts, els criteris d'avaluació, les activitats d'ensenyament i aprenentatge,...

6. PROJECTE LINGÜÍSTIC

L'institut Joaquina Pla i Farreras es defineix dintre de la tradició de l'escola catalana, pública i laica. Com a centre públic de la Generalitat de Catalunya, la llengua catalana és la pròpia i vehicular de l'institut dins els principis que defineix l'Estatut d'autonomia.

És objectiu bàsic del centre que l'alumnat acabi l'escolarització obligatòria amb el domini oral i escrit de la llengua catalana, pròpia del país, així com de la llengua castellana, com a oficial de tot l'Estat Espanyol, i d'una llengua estrangera com a idioma de comunicació internacional.

El centre, per tant, ha de promoure totes les accions necessàries per fer possible el multilingüisme dels seus estudiants.

D'altra banda cal procurar que els estudiants amb més propensió al domini de llengües tinguin l'oportunitat de poder estudiar, opcionalment, una segona llengua estrangera.

El centre ha de promoure activitats amb altres centres, pobles i països, aprofitant a més a més les noves oportunitats que ofereixen les tecnologies de la comunicació, a fi de fer efectiu l'avenç de l'alumnat en el domini multi lingüístic.

7. COL·LABORACIÓ DELS DIFERENTS SECTORS DE LA COMUNITAT EDUCATIVA

El projecte educatiu de l'institut Joaquina Pla i Farreras es nodreix de la imprescindible col·laboració dels diferents sectors que conformen el centre - famílies, alumnat, professionals (docents i no docents)- , per tal de tirar endavant els objectius educatius. Cal impulsar sempre el treball coordinat i el consens necessari en les pautes educatives. Per això s'estableixen reunions i activitats que impulsin sempre la col·laboració.

D'altra banda, el treball conjuntat intern del centre, no pot estar al marge de la també imprescindible col·laboració i implicació mútua amb l'entorn. Cal promoure de manera permanent el treball en xarxa amb la comunitat social i el municipi, incloent les associacions i les empreses. L'Institut ha de ser impulsor d'iniciatives de col·laboració amb les institucions de l'entorn encaminades a la lluita contra l'abandonament escolar, la superació dels estudis i la continuïtat de la formació del l'alumnat.

8. COMPROMÍS AMB EL PROJECTE EDUCATIU

Les famílies

La matriculació d'un alumne a l'Institut Joaquina Pla i Farreras comporta per part de les famílies l'acceptació del projecte i l'assumpció de les accions educatives que el centre desenvolupa. És una conseqüència lògica de la tria que les famílies han fet. En aquest sentit, l'institut promou el seu compromís amb les famílies mitjançant la signatura de la "Carta de compromís educatiu", que les famílies han de signar.

Els professionals del centre

El professorat del Claustre, el personal d'Administració i serveis i qualsevol altre professional que desenvolupi la seva feina al centre, té l'obligació de conèixer, respectar i promoure activament l'assoliment dels objectius del PEC.

L'activitat curricular del professorat ha de ser coherent amb els principis que propugna el PEC i les millores a realitzar, fruit de l'avaluació, han de seguir els canals que es deriven de l'organització del centre i els seus òrgans competents.

Els professionals del centre són els primers a vetllar per l'adequació del projecte educatiu a la realitat i, en aquest sentit, han de promoure l'actualització i millora permanent, juntament amb les famílies representades al Consell Escolar.

9. NORMATIVA REGULADORA DEL PEC

- Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació: art. 120 (autonomia), 121 (projecte educatiu), 127 (consell escolar), 129 (claustre de professors) i 132 (director).
- Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació: articles 91-95 (projecte educatiu); 14.1 (projecte lingüístic), 22.2.d) (alumnes), 25.1, 25.3 (famílies), 28.3, 29.1a), 29.2.a) (exercici funció docent), 30.1 (convivència), 53.2 (currículum), 56.6 (educació infantil), 57.4 (llengües), 76.1 (adscripció de centres), 77.2 (criteris pedagògics), 78.2, 79.2, 79.3, 81.2, 82.1, 83.1 (criteris organització pedagògica), 84.1 (innovació pedagògica), 86.3.h) (serveis educatius), 88.2 (biblioteca escolar), 90.2 (finalitat autonomia), 97.4 (autonomia pedagògica), 98.2 (autonomia organitzativa), 102.1 i 2 (autonomia gestió personal en centres públics), 104.5 (exercici funció docent), 108.1 i 3 (professionals d'atenció educativa i personal d'administració i serveis), 110.1 (formació permanent), 114.2.b), 114.3 i 5 (llocs de treball plantilles), 115.1 i 2 (llocs de treball docent d'especial responsabilitat), 123.6, 124.2 (provisió llocs de treball docent), 142.3, 142.5.a), b), c), d), f) i i), 142.7.b) (director centres públics), 144.1 i 2 (projecte de direcció), 146.2.a) (claustre de professors centres públics), 147.7 (equip directiu centres públics), 148.3.a) (consell escolar centres públics), 150.2.a) i f) (director centres privats concertats), 154.2.a) (director centres privats no concertats) i DA11.1.a) i 2.a) (professionals atenció educativa).
- Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius: articles 2.1 (projecte educatiu), 4 (definició), 5 (contingut), 6 (aprovació i difusió), 7.1 (carta compromís educatiu), 8 (participació comunitat escolar), 9 (activitats complementàries, extraescolars i serveis escolars), 10.2 (programació general anual), 11 (vinculació amb l'entorn), 12.1 (acords de coresponsabilitat), 13 (serveis educatius), 16.1 (innovació pedagògica i curricular), 17.1 (estratègies didàctiques pròpies), 19.1 a) i b) (normes d'organització i funcionament), 20.1 (estructura organitzativa centres públics), 22.2 (organització pedagògica), 31.2 (projecte de direcció centres públics), 31.3 (director centres públics), 40.2 (coordinació docent centres públics), 41.1 (òrgans unipersonals de coordinació centres públics), 46.1 (consell escolar centres públics), 48.2 (claustre professorat centres públics), 49.3 (definició plantilles centres públics), 50.2 (gestió personal centres públics), 55.1, 57, 58.1, 59.1, 59.2 (avaluació del centre), DA 3.1 (centres titularitat ens locals), DA 15.2 i 5 (zones escolars rurals) i DT 2.1 (adaptació estructura organitzativa centres públics).
- Decret 155/2010, de 2 de novembre, de la direcció dels centres docents públics i del personal directiu professional docent: article 2 (grau d'assoliment dels objectius del projecte educatiu), article 6 (proposta de PEC i de modificació), article 8 (adequació de les NOFC al PEC), articles 23, 24 i 25 (el projecte de direcció i el projecte educatiu de centre).